

УДК 34. 07; 342. 922 (477)

Оксана Олександрівна ПАНОВА,

доцент кафедри поліцейської діяльності та публічного адміністрування факультету № 3 Харківського національного університету внутрішніх справ, доктор юридичних наук, доцент

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-3533-5076>

МІСЦЕ ДЕРЖАВНОЇ ПРИКОРДОННОЇ СЛУЖБИ УКРАЇНИ В СИСТЕМІ ОРГАНІВ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПУБЛІЧНОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ

Складна політична обстановка в Україні, проведення антитерористичної операції та напруженість в суспільстві як ніколи потребують від правоохоронних органів постійної та ефективної роботи. Така вимога поширюється й на Державну прикордонну службу України як один з правоохоронних органів, який забезпечує публічний порядок і публічну безпеку на території країни, а також охороняє не тільки права та свободи людини, а й інтереси всього суспільства та держави.

Згідно з Концепцією розвитку сектору безпеки і оборони України, затвердженою Указом Президента України від 14. 03. 2016 року № 92/2016 (1), Державна прикордонна служба України є важливою складовою сектору безпеки і оборони держави, пріоритетним завданням забезпечення національної безпеки якої є захист та надійна охорона державних кордонів, у тому числі і від проявів міжнародної організованої злочинності, у вигляді нелегальної міграції, контрабанди товарів, наркотиків, зброї, торгівлі людьми та ін. (2).

Ю. О. Михайлова слушно зазначає, що сьогодні основні завдання Державної прикордонної служби України визначені Законом України «Про Державну прикордонну службу України» (2). Умовно ці завдання можна поділити на: а) охоронні; б) контролюючі; в) завдання щодо взаємодії; г) превентивні; г) інформаційні (2). Розглянемо кожне із зазначених завдань крізь призму сфери забезпечення публічної безпеки.

Так, охоронні завдання прямо встановлюються в нормативно-правових актах структурних підрозділів Державної прикордонної служби. Наприклад, в Інструкції з організації діяльності дільничних інспекторів прикордонної служби Державної прикордонної служби України визначається, що основними напрямками діяльності дільничних інспекторів є забезпечення публічної безпеки і порядку в межах контрольованих прикордонних районів (4).

Контролюючі завдання Державної прикордонної служби проявляються у здійсненні в установленому порядку прикордонного контролю і пропуску через державний кордон України та до тимчасово окупованої території і з неї осіб, транспортних засобів, вантажів, а також виявленні і припиненні випадків незаконного їх переміщення (3).

Реалізація завдань щодо взаємодії Державної прикордонної служби з державними та недержавними суб'єктами безпосередньо пов'язана з метою їх діяльності. З огляду на нормативно-правову базу, взаємодія Державної прикордонної служби з державними та недержавними суб'єктами здійснюється на двох рівнях: 1) на національному рівні, тобто між Державною прикордонною службою та резидентами України; 2) на міжнародному рівні, тобто між Державною прикордонною службою України та представниками влади

іноземних країн (на сьогодні існують домовленості між 21 іноземними країнами та Європейським Співтовариством).

Превентивні завдання займають превалююче місце серед тих завдань, якими наділена Державна прикордонна служба. Так, в межах своїх повноважень працівники Державної прикордонної служби наділені такими повноваженнями: здійснювати на підставах та в порядку, установлених законами, особистий огляд затриманих, а також оглядати і в разі потреби вилучати речі, що можуть бути речовими доказами або заподіяти шкоду здоров'ю людей; перевіряти в осіб, які прямують через державний кордон України, документи на право в'їзду в Україну або виїзду з України, робити в них відповідні відмітки і у випадках, передбачених законодавством, тимчасово їх затримувати або вилучати (3), тощо.

І, нарешті, інформаційні завдання, які притаманні Державній прикордонній службі, на нашу думку, слід поділити за двома напрямками: по-перше, це інформування населення про діяльність структури, по-друге, проведення обміну інформацією між різними правоохоронними органами, як вітчизняними, так і закордонними.

Таким чином, вищезазначене свідчить про конструктивне значення Державної прикордонної служби України в системі органів державної влади, що здійснюють забезпечення публічної безпеки, і в цілому, всієї системи сектору безпеки України.

Список бібліографічних посилань:

1. Концепція розвитку сектору безпеки і оборони України: Указ Президента України від 14. 03. 2016 № 92/2016. URL: <http://www.rnbo.gov.ua/documents/418.html> (дата звернення: 21. 12. 2019).

2. Михайлова Ю. О. Роль та місце Державної прикордонної служби у системі суб'єктів забезпечення національної безпеки України. *Форум права: електрон. наук. фахове вид.* 2017. № 4. С. 152–158. URL: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/FP_index.htm_2017_4_26.pdf (дата звернення 10. 01. 2020)

3. Про Державну прикордонну службу України: закон України від 03. 04. 2003 № 661-IV. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/661-15> (дата звернення 11. 01. 2020)

4. Про затвердження Інструкції з організації діяльності дільничних інспекторів прикордонної служби Державної прикордонної служби України: Наказ МВС від 15. 05. 2018 № 396. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0671-18> (дата звернення 10. 11. 2020)

УДК 349. 2

Людмила Геннадіївна ПОГОРСЛОВА,

аспірант Науково-дослідного інституту публічного права

БЕЗПЕКА ПРАЦІ: ПІДХОДИ ДО ВИЗНАЧЕННЯ ПОНЯТЬ

Розвиток нових технологій та сучасних механізмів вимагає забезпечення їх надійності та безпечності експлуатації. Поява нових видів трудової діяльності, обумовлених технічним прогресом, вимагає від законодавця створення нових стандартів безпеки праці. Відповідно до норм Конституції України кожен має